

**Доклад за оценка на търсенето
за добавен капацитет
между Трансадриатическия тръбопровод
(ТАР) и ICGB**

– Документ за публикуване –

2025-10-27

Този доклад представлява съвместна оценка на потенциала на проекти за допълнителен капацитет, осъществявани от:

Trans Adriatic
Pipeline

Трансадриатически тръбопровод АГ

Lindenstrasse 2
6340 Baar
Switzerland
T: +41 41 747 3400
F: +41 41 747 3401

E: market.test@tap-ag.com
www.tap-ag.com

Trans Adriatic
Pipeline

ICGB AD

Ул. Георг Вашингтон №23
София 1000
България
T: +359 (2) 4513 545

E: incremental.capacity@icgb.eu
www.icgb.eu

СЪДЪРЖАНИЕ

A. НЕАНГАЖИРАЩИ ИНДИКАЦИИ ЗА ТЪРСЕНЕ	4
Б. ОЦЕНКА НА ТЪРСЕНЕТО.....	5
1. Исторически данни за модели на потребление	5
2. Резултати от текущия годишен търг.....	7
3. Връзки с GRIPS, TYNDP, NDPs	8
4. Очаквано количество, посока и продължителност на търсенето на добавен капацитет	9
В. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА НЕЗАПОЧВАНЕ НА ПРОЕКТ/ПРОЦЕС ЗА ДОБАВЕНО УВЕЛИЧАВАНЕ НА КАПАЦИТЕТ.....	9
Г. ПРЕДВАРИТЕЛНА ХРОНОЛОГИЯ	9
Д. ВРЕМЕННИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ТЪРГ НА СЪЩЕСТВУВАЩ КАПАЦИТЕТ НА ЗАСЕГНАТИ ИНТЕГРАЦИОННИ ПРОЕКТИ	9
Е. такси	9
С. Информация за контакт	10

А. НЕАНГАЖИРАЩИ ИНДИКАЦИИ ЗА ТЪРСЕНЕ

Предистория

Газопроводът Trans Adriatic Pipeline AG (TAP) и междусистемният газопровод Гърция-България (IGB или IGB pipeline), експлоатиран от ICGB AD (ICGB), се свързват в точката на междусистемно свързване Комотини (IP Ko-motini) с EIC: 21Z000000000472E, разположена на територията на Гърция.

TAP започва да функционира на 15 ноември 2020 г. и получава освобождаване от изискванията за достъп на трети страни, регулиране на тарифите и отделяне на собствеността, посочени в членове 9, 32, 41(6), 41(8) и 41(10) от Директива 2009/73/ЕО.¹

IGB започва да функционира на 1 октомври 2022 г., което позволява допълнителни потоци на газ от Гърция към България. ICGB работи при специфичен регулаторен режим съгласно окончателното съвместно решение на енергийните регулатори, относно заявлението за освобождаване на ICGB AD от август 2018 г. (и измененията към него).²

TAP и ICGB (операторите на преносни системи), в съответствие с приложимите разпоредби, стартират фазата на оценка на търсенето от процеса за добавен капацитет през юли 2025 г., в съответствие с разпоредбите на член 26 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията за установяване на мрежов кодекс, относно механизмите за разпределение на капацитет в газопреносните системи (CAM NC).

Специфичен за TAP процес

TAP провежда своя процес на пазарно тестване съгласно Насоките за пазарно тестване на Транс-адриатическия тръбопровод през 2025 г. („Насоките“), които определят правилата и процедурите, които трябва да се спазват в процеса на пазарно тестване през 2025 г. Тези Насоки отразяват специфичния регулаторен режим на TAP за провеждане на пазарни тестове. Те се стремят да приведат в съответствие разпоредбите на Окончателното съвместно становище на енергийните регулатори относно заявлението за освобождаване на TAP AG от 6 юни 2013 г., предоставено от органите съгласно Директива 2009/73/ЕО (FJO), и на Тарифния кодекс на TAP с CAM NC.

TAP стартира Пазарния тест за 2025 г. на 7 юли и кани страните да подадат необвързващи индикации за търсене, като изразят интерес за необвързващи заявки за капацитет и/или заявки за свързване съгласно Насоките до 31 август 2025 г. Освен това, чрез Насоките, TAP дава възмож-

¹ Решение на Европейската комисия от 16.5.2013 г., Брюксел, 16.5.2013 г. C(2013) 2949 окончателен. Това освобождаване продължава да се прилага, както е посочено и в съображение 102 от Регламент (ЕС) 2024/1789 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. относно вътрешните пазари на възобновяем газ, природен газ и водород, за изменение на регламенти (ЕС) № 1227/2011, (ЕС) 2017/1938, (ЕС) 2019/942 и (ЕС) 2022/869 и Решение (ЕС) 2017/684 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 715/2009 (преработен текст).

² Прието с решения на RAEW на Гърция № 768/2018 и EWRC на България № P-BO-2 на 08.08.2018 г.// <https://www.dker.bg/bg/resheniya/resheniya-za-2018-god.html>

ност на заинтересованите страни да преразгледат необвързващия си интерес по време на периода за преразглеждане, който се провежда след приключване на обвързващата фаза на пазарния тест от 2023 г.

В съответствие с проектното предложение за обвързващата фаза на пазарния тест от 2023 г., одобрено от италианските, гръцките и албанските власти, TAP откри обвързващата фаза на 2 октомври 2025 г.

Инкременталният цикъл за 2025 г. е отделен процес от обвързващата фаза на пазарния тест за 2023 г., организиран от TAP, SRG и DESFA. В съответствие с DAR (доклад за оценка на търсенето), публикуван от ICGB и TAP, относно точката за междусистемно свързване (IP) Комотин, в рамките на пазарния тест за 2023 г., IP Комотини не се предлага за резервация във фазата на обвързване на пазарния тест за 2023 г. Следователно, както е посочено и в Насоките, не е необходимо да се чака резултат от фазата на обвързване, за да се издаде DAR за IP Комотини в рамките на пазарния тест за 2025 г.

Процесът на ICGB

ICGB стартира необвързващата фаза на процеса за добавен капацитет през юли 2025 г. в координация със съседните си оператори на преносни системи и покани всички заинтересовани страни да представят необвързващи индикации за търсене. ICGB изготвя и публикува този DAR (доклад за оценка на търсенето) за общия IP Комотини съвместно с TAP.

Необвързващи индикации за търсене

TAP или ICGB не са получили необвързващи индикации за търсене за IP Комотини за никоя газова година.

Б. ОЦЕНКА НА ТЪРСЕНЕТО

Фазата на оценка на търсенето започна веднага след началото на годишния търг за капацитет, както е посочено в член 11(4) от CAM NC. Всеки от операторите на преносни системи предостави на потребителите на мрежата възможност да подадат необвързващи индикации за търсене, за да определят количествено потенциалното търсене на допълнителен капацитет.

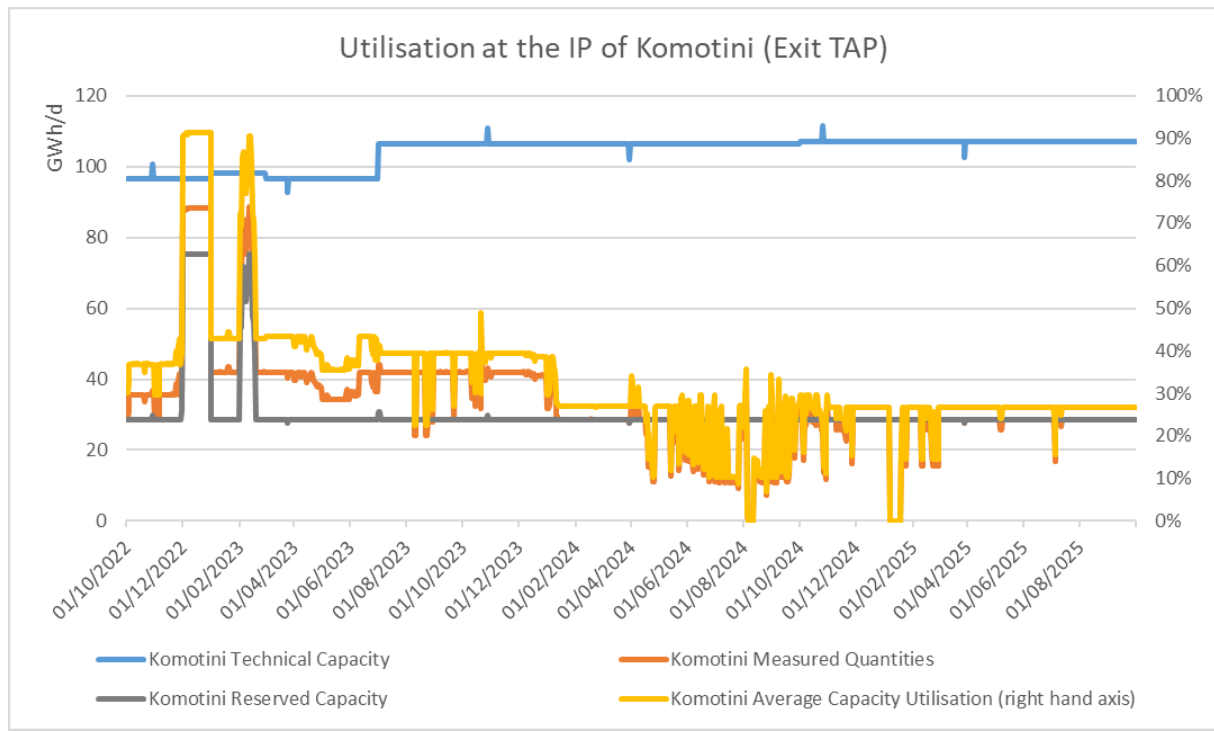
1. Исторически данни за модели на потребление

Използването на техническия капацитет е представено в графиките по-долу чрез сравняване на техническия капацитет с резервирания капацитет, разпределените търговски потоци и физическите потоци от началото на експлоатацията на IP Комотини, което съвпадна с началото на експлоатацията на IGB на 1 октомври 2022 г.

- TAP

От 1 октомври 2022 г. на IP Комотини, TAP предлага следните капацитетни продукти на платформата PRISMA:

- Твърд, в права посока изходен капацитет.
- Търговски обратен капацитет (Маршрут 2: Мелендуно – Комотини и Маршрут 3: Неа Месимврия – Комотини).
- Виртуално влизане в Комотини (за насочен поток към Неа Месимврия или Мелендуно).

- ICGB

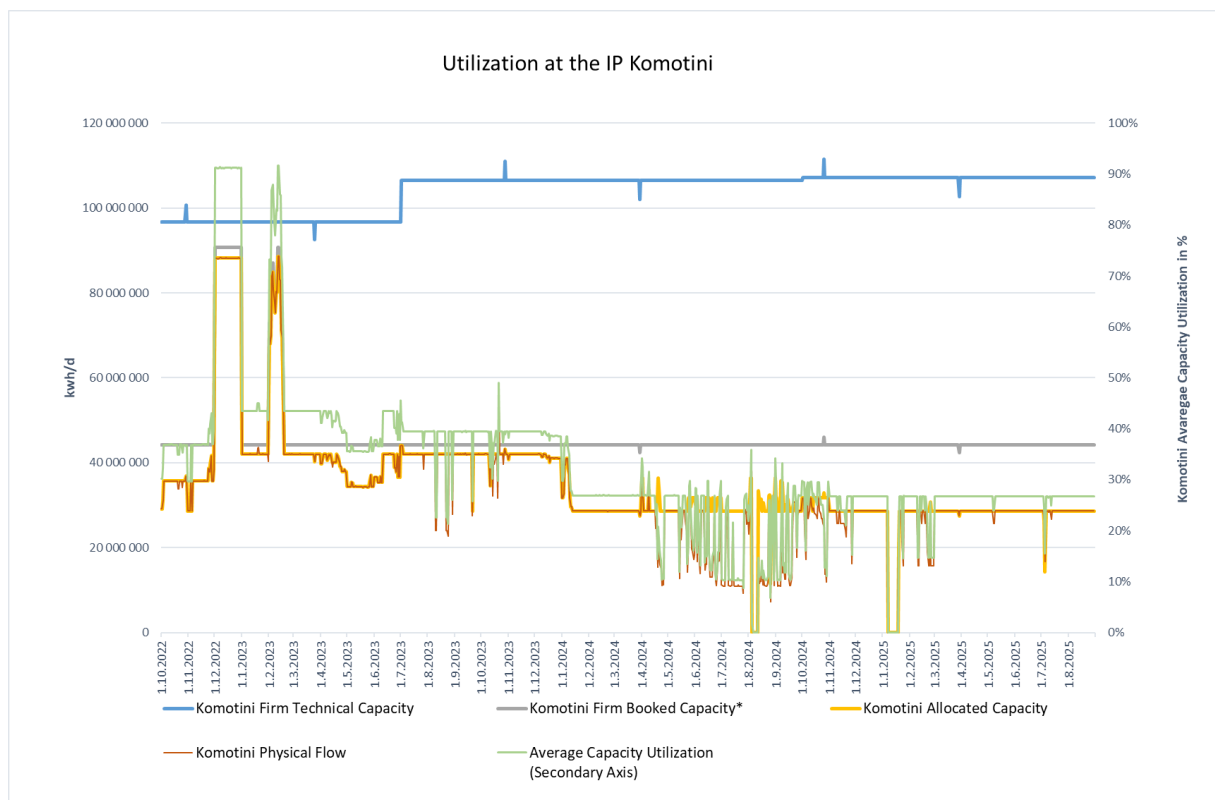
Към 1 октомври 2022 г. ICGB предлага на IP Komotini следните капацитетни продукти на платформата за резервации на капацитет PRISMA:

- Твърд, в права посока входен капацитет
- Търговски обратен капацитет.

Освен това, на IP Комотини, ICGB разпределя Освободен капацитет по дългосрочни договори за срок до 25 години от началото на търговската експлоатация, съгласно Окончателното съвместно решение на енергийните регулатори относно заявлението за освобождаване на ICGB AD от август 2018 г. (и измененията към него).³

**Твърдият резервиран капацитет е сумата от освободения капацитет, резервиран по дългосрочни договори, и предварително резервирания твърд капацитет, резервиран на платформата за търговия с капацитет.*

³ Прието с решения на RAEWW на Гърция № 768/2018 и EWRC на България № P-BO-2 на 08.08.2018 г.// <https://www.dker.bg/bg/resheniya/resheniya-za-2018-god.html>

2. Резултати от текущия годишен търг

- TAP

TAP предложи следните продукти по време на годишния търг през юли 2025 г.:

Изход/вход от мрежова точка	Категория	Продукт	Газова година	Офериран капацитет KWh/d	Резервиран капацитет KWh/d
Комотини Изход	Твърд	Годишен	2025/2026	55,641,308	0
Комотини Изход	Твърд	Годишен	2026/2027	55,641,308	0
Комотини Изход	Твърд	Годишен	2027/2028	55,641,308	0
Комотини Изход	Твърд	Годишен	2028/2029	55,641,308	0
Commercial Reverse-Route 3 (Nea Mesimvria entry - Komotini exit) Bundle	Прекъсваем	Годишен	2025/2026	55,641,308	0
Търговски обратен маршрут 3 (вход Неа Месимврия - изход Комотини) Пакет	Interruptible	Годишен	2025/2026	30,346,301	0

- ICGB

Резултатите от скорошния годишен търг за твърд капацитет, който се проведе на 7 юли 2025 г. за точката на междусистемна връзка (IP) Комотини, са представени по-долу:

Исход/вход от мрежова точка	Категория	Продукт	Газова година	Офериран капацитет KWh/d	Резервиран капацитет KWh/d
Комотини вход	Твърд	Годишен	2025/2026	42,795,335	0
Комотини вход	Твърд	Годишен	2026/2027	42,795,335	0
Комотини вход	Твърд	Годишен	2027/2028	42,121,639	0
Комотини вход	Твърд	Годишен	2028/2029	53,527,212	0
Комотини вход	Твърд	Годишен	2029/2030	53,527,212	0

3. Връзки с GRIPS, TYNDP, NDPs

- TAP

В съответствие с решението за освобождаване на TAP, TAP е освободена от задължението да представя ежегодно на регулаторните органи 10-годишен план за развитие за период от 25 години, считано от датата на търговска експлоатация на TAP. Поради тази причина TAP не е включена в нито един от Националните планове за развитие (НПР) (дори за първоначалния си капацитет).

Що се отнася до Десетгодишния план за развитие на мрежата на ЕС (TYNDP 2024), информацията, споделена с ENTSG, обхваща сценариите за разширяване на TAP от пазарния тест от 2021 г., одобрени от италианския, гръцкия и албанския национален регулаторен орган. TAP също така предостави необходимата информация за третия доклад на ENTSG за процеса на увеличаване на капацитета 2021-2023 г., въз основа на информацията, налична от пазарния тест от 2021 г..

С оглед на стратегическата му роля, както и на съществения му принос за сигурността на доставките, декарбонизацията, интеграцията на пазара и конкуренцията, Европейската комисия, Европейският парламент и Съветът дадоха на първоначалния проект на TAP статут на проект от общ интерес (PCI) през 2013, 2015, 2017 и 2019 г. заради ролята му, наред с други неща, в отварянето на Южния газов коридор, един от енергийните коридори, определени от ЕС като приоритетни за постигане на целите на европейската енергийна политика.

- ICGB

Газопроводът IGB е включен в 5-то издание на Регионалния инвестиционен план за газ в Южния коридор (SC GRIP) на ENTSG като ключов преносен проект за региона на Южния коридор (проект TRA-F-378)).

Газопроводът IGB е включен в десетгодишния план за развитие на мрежата (TYNDP) за 2015, 2017, 2018, 2020, 2022 г. и в проекта за TYNDP 2024 на ENTSG. Поради специфичния си регулаторен режим, IGB е освободен от задължението за представяне на десетгодишен план за развитие на мрежата съгласно член 22 от Директива 2009/73/ЕО, относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ. Като интерконектор, газопроводът IGB не е включен в нито един от националните планове за развитие (НПР), тъй като НПР се отнасят главно до разработки на национално ниво.

Газопроводът IGB е признат за водещ проект в рамките на инициативата CESEC (Енергийна свързаност на Централна и Югоизточна Европа).

Междусистемната връзка IGB беше включена, като проект от общ интерес (PCI) в първия (2013 г.), втория (2015 г.), третия (2017 г.), четвъртия (2019 г.) и петия (2021 г.) списък с PCI.⁴

4. Очаквано количество, посока и продължителност на търсенето на добавен капацитет

Като се има предвид наличният капацитет на IP Комотини, историческите модели на потребление и фактът, че операторите на преносни системи не са получили никакви необвързващи индикации за търсене, преносът на газ може да се осъществи изцяло въз основа на текущия наличен капацитет на IP Комотини, от двете страни на точката на междусистемно свързване (IP).

В. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА НЕЗАПОЧВАНЕ НА ПРОЕКТ/ПРОЦЕС ЗА ДОБАВЕНО УВЕЛИЧАВАНЕ НА КАПАЦИТЕТ

Въз основа на факта, че не са получени необвързващи индикации за търсене, няма да бъде стартиран проект за добавен капацитет. ТАР и ICGB няма да се преминава към следващата фаза на процеса за добавен капацитет за 2025 г. и няма да се стартира фазата на координирано проектиране за определяне на технически проучвания, специално приложими за IP Комотини.⁵

Г. ПРЕДВАРИТЕЛНА ХРОНОЛОГИЯ

N/A

Д. ВРЕМЕННИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ТЪРГ НА СЪЩЕСТВУВАЩ КАПАЦИТЕТ НА ЗАСЕГНАТИ ИНТЕГРАЦИОННИ ПРОЕКТИ

N/A

Е. ТАКСИ

Съгласно член 26(11) от CAM NC, операторите на преносни системи могат да начисляват такси за дейности, произтичащи от подаването на необвързващи индикации за търсене..

За цикъла на добавен капацитет, разгледан в този доклад, в съответствие с CAM NC и разпоредбите на Насоките, ТАР е поискал такси за оценката и обработката на получените необвързващи индикации за търсене в размер на 10 000 евро/заинтересована страна.

⁴ Ключови трансгранични инфраструктурни проекти (europa.eu https://energy.ec.europa.eu/topics/infrastructure/projects-common-interest/key-cross-border-infrastructureprojects_en#:~:text=The%20PCI%20list%201%20Fifth%20PCI%20list%3A%20Regulation,PCI%20list%3A%20Regulation%20%28EU%291391%2F2013%20of%2013%20October%202013)

⁵ Моля, обърнете внимание, че това заключение не засяга други точки на междусистемно свързване на ТАР, които ще бъдат обхванати в отделен доклад за оценка на търсенето, който ще бъде публикуван в съответствие с насоките за ТАР.

За цикъла на нарастващ добавен капацитет, разгледан в този доклад, ICGB не е въвела такса за оценката и обработката на необвързващите индикации за търсене.

С. ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ

Ингве Торвангер

Тарифен мениджър

Trans Adriatic Pipeline AG

Линденщрасе 2

6340 Ваар, Швейцария

www.tap-ag.com

market.test@tap-ag.com

Светлин Берков

Експерт по пазарни проучвания и регулации

ICGB АД

ул. „Джордж Вашингтон“ 23

София 1000, България

www.icgb.eu

incremental.capacity@icgb.eu

